Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII Ч. 42. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 6-го БЕРЕЗНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 6, 1956. No. 42. VOL. LXIII.

ГАРРИМАН КРИТИКУЄ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ АЙЗЕНГАВЕРА Й ДОЛЛЕСА

НОВЛЕНД І ГОЛЛ ЗА ТИМ, ЩОБ АЙЗЕНГАВЕР ПОГОДИВСЯ ДОПОМОГТИ В ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ В ЗАГРОЖЕНИХ ВИБОРЧИХ ОКРУГАХ

Ню Йорк, Н. Й. — Губернатор Аверелл Гарриман промовляв на прийнятті відділу національностей при Демократичному Крайовому Комітеті в готелі „Пляза" в Ню Йорку і гостро критикував закордонну політику Айзенгавера-Доллеса, кажучи, що вона мимоволі допомагає Совєтам в їхній кампанії за панування над світом. Гарриман твердив, що державний секретар Джан Фостер Доллес своєю закордонною політикою допомагає комуністичній пропаґанді, утотожнюючи цю країну з „мілітаристичними і колоніяльними державами." Гарриман заявив, що Доллес шукає тільки військових союзів із закордонними державами і занедбує економічну і соціяльну ділянки у відношенні до держав Близького і Далекого Сходу. Заявивши, що республіканський уряд не є здібний розв'язати справу нової совєтської економічної офензиви, Гарриман домагався нового курсу в американській закордонній політиці, яка могла б „заелектризувати народи вільного світу таким способом, як це було з Трумановою доктриною, Пляном Маршалла і з допомогою закордонові, виявленою в програмі Чотирьох Пунктів." — Нюйоркський губернатор твердив, що Доллес подав невірні інформації на Сенатській Комісії в справі совєтської стратегії. Одночасно республіканські визначні політики вдоволені з того, що Айзенгавер вирішив ще раз кандидувати, але вони домагаються, щоб Президент вів виборчу акцію не тільки при допомозі радія і телевізії, але щоб погодився відвідати ті виборчі округи, які загрожені демократами, і там допоміг республіканським кандидатам. Сенатор Новленд промовляв через телевізійну стацію КБС і заявив, що особисто проситиме президента Айзенгавера в цій справі. До тих загрожених демократами районів зараховує Новленд Ню Йорк, стейти Нової Англії і стейти Середнього та Далекого Заходу. — Голова Республіканського Крайового Комітету Лїонард В. Голл промовляв на телевізійній програмі НБС і сказав, що президент Айзенгавер, мабуть, вийде в деякі виборчі райони, щоб допомогти республіканським кандидатам в перемозі над демократами. — Голл сказав, що Президент не матиме окремого поїзду, в якому їздив би по країні під час виборчої кампанії, як це було в 1952 році.

ПАПА ПІЙ XII ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД „ПРИНАДАМИ ПІДСТУПНОГО МИРУ"

Рим. — Промовляючи до дипломатичних представників 42 держав, Святіший Отець Пій XII, який у п'ятницю мин. тижня святкував 80-річчя з дня своїх народин, перестеріг народи вільного світу перед „принадами підступного миру". Хоч Папа не назвав по імені нікого, все ж таки з усього змісту його промови було видно ясно, що він відповідає на „мирні" заклики 20 з'їзду комуністичної партії Совєтського Союзу. „Для воюючого матеріялізму — казав Папа — час тривання „миру" не є нічим іншим, як тільки перемир'ям, чи радше нестійким перемир'ям, під час якого він сподівається дочекатися соціяльного й економічного краху інших народів". В дальшому закликав Папа до чуйности перед офертами, які мають буцімто на меті допомагати справі миру встановлюванням господарських взаємин і виміною технічних інформацій з країнами опанованими „матеріялізмом", яким то словом Ватикан визначує країни совєтського бльоку. Економічний і технічний проґрес є корисний і потрібний — стверджував Папа, — але він мусить випливати з „вищих духових потреб" і тому теж він закликав народи світу „зберігати і розвивати духові вартості і цим протиставлятися воюючому матеріялізмові". Пій XII виголосив свою промову по французьки. В авдієнції взяли участь не тільки дипломатичні представники християнських держав, але і представники таких країн, як Індія, Пакістан, Єгипет, Іран, Індонезія, Національний Китай і Японія.

Папа Пій XII

Французький міністер Піно гостро скритикував Англію і ЗДА

Париж. — Французький уряд запевнив Англію й Америку, що Франція надалі залишається вірною західньому бльокові, зорганізованому в НАТО та взагалі Заходові. Ця заява стоїть у тісному зв'язку з виступом французького міністра закордонних справ Піно в минулу п'ятницю 2 березня ц. р. у Клюбі англо-американської преси в Парижі. Він заявив там виразно, що нема одностайної політики ЗДА, Англії і Франції. Конкретно, Піно закинув ЗДА, що вони підтримували неохочий до Франції уряд в Південному В'єтнамі Нґо Дінг Дієма, наслідком чого постала „теперішня невтішна ситуація". Франція, мовляв, готова на нову конференцію в справі Індо Китаю з попередніми учасниками Женевської конференції з літа 1954 р., але ЗДА не хочуть взяти в ній участи. Коли б, мовляв, Англія й Америка були послухали порад Франції перед творенням Баґдадського пакту, то не було б теперішнього совєтського впливу в арабських державах. Піно закинув теж Англії і З'єдиненим Державам, що вони не рахуються з психологічними наслідками „мирової афензиви" Совєтів, яким вони протиставлять тільки проблему військової оборони проти Совєтів, що робить некорисне враження на сірих людей. Франція, говорив Піно, готова скористати зі згоди ЗДА й Англії на вислання Ізраїлеві 12 ракетних літаків, але тільки тоді, коли ті дві англомовні держави приймуть однакову відповідальність за наслідки такого кроку на Середньому Сході. Врешті, Піно натякнув на ніби інтенцію ЗДА зайняти місце Франції в країнах Північної Америки, через що ЗДА не підтримують там французького престижу. Піно виїхав був на суботу до Бонну на конференцію з канцлером Аденауером і міністром Брентано, а після повороту до Парижу негайно запросив до себе американського амбасадора Дійона на довшу розмову. В неділю 4-го березня Піно відлетів до Карачі, в Пакістані, на конференцію держав Південно-Азійського Оборонного пакту.

СОЦІЯЛІСТИ ЗАХОДУ ВІДКИДАЮТЬ СПІВПРАЦЮ З КОМУНІСТАМИ

Цюріх, Швайцарія. — Соціялістичні партії із 17 европейських країн та з двох позаевропейських країн, Ізраїлю і Канади, репрезентовані 46 делеґатами, радили впродовж трьох днів у Цюріху і в неділю, 4 березня ц. р., оголосили резолюції, в яких відкидають комуністичні пропозиції до спільного соціялістично-комуністичного фронту. З таким запрошенням від довшого часу звертаються комуністичні партії у Франції, Італії, Західній Німеччині й інших країнах Заходу під адресою тамошніх соціял-демократичних партій, щоб творити так званий „народний фронт", себто коаліцію лівих партій включно з комуністами, яка переймала б керму влади. Запрошення соціялістів до співпраці вистосував останній з'їзд у Москві. Соціялістичні партії, зорганізовані у 2-му Інтернаціоналі, вирішили тепер у Цюріху, що „мінімальною передумовою, навіть для поведення розмов" є відмова комуністів від своєї диктатури „у первісно вільному робітничому русі в усіх тих країнах, де він раніше існував і де він був уярмлений або зовсім знищений комуністичною диктатурою". Соціял-демократична резолюція все ж розрізняє комуністичну партію і комуністичну владу в СССР: мовляв, соціял-демократичні партії не повинні приймати запрошення від совєтських комуністів приїздити до СССР, але можуть їхати туди на запрошення совєтського уряду, як це зробила двічі англійська Партія Праці. На конференції 2-го Інтернаціоналу позначились дві течії — більш угодовецька у відношенні до Совєтів, репрезентована англійською Партією Праці і французькими соціялістами, та непримирливіша, керована норвезькими й австрійськими соціялістами. Радикальніша у відношенні до Совєтів більшість відкинула запропоновану англійцями резолюцію, яка вітала „осудження Сталінської політики" останнім московським з'їздом Комуністичної партії СССР, та поручала „співпрацю між урядами, яка могла б облегшити мирну полагоду спірних справ". В окремій резолюції соціялісти Заходу висловились проти совєтської політики в ізраїльсько-арабському спорі, яка виявляється в постачанні зброї арабам та в загострюванні амтосфери на Близькому і Середньому Сході, і поручає західнім урядам доставити зброю Ізраїлеві для самооборони. Морґан Філіппс, голова 2-го Інтернаціоналу і секретар англійської Партії Праці, заявив, що ширші резолюції і взагалі становище 2-го Інтернаціоналу до всіх актуальних міжнародних справ будуть виготовлені Бюром 2-го Інтернаціоналу на нарадах, що почнуться 7-го квітня ц. р. в Лондоні.

20 квітня почнеться випробування атомової зброї на Пацифіку

Вашинґтон. — Голова Атомової Комісії адмірал Луїс Л. Стравс повідомляє, що коло 20 квітня цього року почнеться випробування атомової зброї на Пацифіку, внаслідок чого обшир в 431,250 квадратових миль буде небезпечний для людського життя. Проби відбуватимуться в районі Бікіні Еніветок і закінчиться наприкінці серпня 1956 року. Це повідомлення з докладним визначенням обширу, в якому відбуватимуться пробні експльозії атомової і водневої зброї вислано до морських і авіяційних баз у всьому світі. Адмірал Стравс заявив, що цьогорічні експльозії будуть менші як в 1954 році і тому потрібний буде менший обшир, в якому може загрожувати атомова радіяція. ЗДА вирішили продовжати випробування атомової зброї доти, поки не буде здійснений плян про світове роззброєння.

МекЛавд передбачає, що 50,000 імігрантів не зможуть прибути до ЗДА

Ню Йорк, Н. Й. — Адміністратор Бюра Безпеки і Консулярних справ у державному департаменті Скот МекЛавд передбачає, що 20 відсотків з 209,000 дозволених, згідно з законом з 1953 року, віз на приїзд нових іміґрантів, не зможуть бути використані, бо не дістануть на час ашурансів. Ці 50,000 осіб — це головним чином скитальці в Німеччині й Австрії. Іміґраційний закон із 1953 року (Рефюджі Реліф Акт) тратить важність з 31 грудня 1956 року. ЗУАДК закликає поспішати з виставлюванням завірень, щоб не було запізно і щоб не втратити останньої нагоди спровадити іміґрантів.

Після 5 місяців знайдено тіло втопленого українця з Елизабет

Елизабет. — Минулої суботи, 3-го березня, поліція в Донґмен Феррі, Па., знайшла тіло втопленого в жовтні м. р. Михайла Сухорського, відомого місцевого молодого громадянина, члена УНСоюзу та активного головно в організаційних рямках Ліґи Української Молоді Північної Америки. Пок. Михайло Сухорський, по професії комерційний артист, утопився разом із своїм приятелем Олександром Олексою, теж членом УНС-зу, з яким вибрався човном на рибу на ріці Делевар. Тіло Олекси знайдено три тижні після нещасливого випадку. Трупа Сухорського можна було зідентифікувати вже тільки на підставі знайдених при ньому документів. Покійний Сухорський був сином свідомих і активних в місцевій громаді та прикладно жертвенних батьків, Михайла та Марії Сухорських.

Сенатор Кіфовер не робитиме виборчої проблеми зі стану здоров'я Айзенгавера

Вашинґтон. — Демократичний кандидат на президента сенатор Естес Кіфовер заявив, що не буде робити виборчої проблеми зі стану здоров'я президента Айзенгавера тепер і пізніше, коли б його найменували на демократичного кандидата на Крайовій Номінаційній Конвенції в Шикаґо в серпні цього року. Він заявив, що не випадає в виборчій кампанії порушувати таку делікатну сраву, як стан здоров'я людини, хоч вона належить до конкуренційної партії. Ця заява сенатора Кіфовера стоїть в різкому протиріччі з заявами всіх інших визначних демократів: бувшого президента Геррі С. Трумана, демократичного кандидата на президента Адлея Е. Стівенсона і можливого кандидата нюйоркського губернатора Аверела Гарримана.

Вшановано пам'ять ген.-хор. Тараса Чупринки

Ню Йорк. — Заходами Т-ва був. Вояків УПА ім. ген.-хор. Т. Чупринки, 1-го і 2-го Відділів ООЧСУ, Осередку СУМА ім. Т. Чупринки, Був. Політв'язнів, ПАБНА, Товариства ТУСМ ім. М. Міхновського під протекторатом Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій уряджено тут в Джуніор Гайскул дня 4-го березня ц. р., в 6-ту річницю героїчної смерти сл. п. ген.-хор Тараса Чупринки, урочисту академію. Ушанувати пам'ять Головного Командира УПА зійшлось понад 400 осіб. Промови, присвячені славній пам'яті Командира, виголосили бувші упівці пп. Ярема і Соколенко. В програмі академії виступив також ансамбль Осередку СУМА ім. Т. Чупринки під керівництвом п. Степаняка і солістка-сопрано панна З. Лавришко.

Інж. О. Бойдуник закінчив поїздку по ЗДА, виїхав на відвідини до Канади

Ню Йорк. — Інж. Осип Бойдуник, член Проводу Українських Націоналістів і б. голова Української Націоналістів і б. голова Української Національної Ради, — закінчив минулої суботи, 3-го березня, свою поїздку по українських громадах у цій країні та виїхав на відвідини до Канади. Інж. Бойдуник виступав з критичними доповідями про теперішню політику УНРади, закидуючи їй підтримку політики „непередрішенства" із шкодою для української визвольної справи, що й було причиною його резиґнації з головства в УНРаді та перехід фракції ОУН в опозицію в системі УНРади. В ЗДА інженер Бойдуник відвідав та мав доповіді в громадах: Ню Йорк, Филаделфія, Ст. Пол, Денвер, Лос Анджелес, Шикаґо, Дітройт, Ню Гевен, Бофало, Балтимор, Рачестер і Сиракюз. Його поїздку та доповіді організувала в більшості Головна Управа та місцеві відділи Організації Державного Відродження України (ОДВУ), а в одному випадку Т-во Сприяння УНРаді. Інж. Бойдуник приїхав на відвідини до цієї країни з кінцем листопада м.р., а назад до Европи вертається в травні ц. р. В Канаді, подібно як це було в ЗДА, інж. Бойдуник відвідає ряд українських громад та виступить з доповідями на цю саму тему.

Вечерниці „Червоної Калини" відбулись з великим успіхом

Ню Йорк. — Традиційні вечерниці „Червоної Калини", які щорічно відбувались між двома світовими війнами у Львові й із переїздом маси нової іміґрації до ЗДА — щорічно відбуваються у Ню Йорку, перейшли в неділю 3 березня ц. р. з великим успіхом у залях Народного Дому при 2-ій евеню. Комітет панів творила переважно — „стара война". Приявних було коло 800 осіб, між ними особливо багато колишніх вояків-українців та багато чільних громадян. Забава і розмови затягнулись поза третю годину вранці, ставши гарним зразком „консолідації" на товариському ґрунті та людей з різних наших партійних груп різних комбатантських організацій.

Відгуки критики збоку міністра Піно у Вашинґтоні й Лондоні

Вашинґтон.—Виступ французького міністра закордонних справ у Парижі в Клюбі англо-американської преси в п'ятницю мин. тижня з гострою критикою під адресою американської й англійської закордонної політики, викликав сильне враження в столицях обох англомовних держав. У Вашинґтоні урядові чинники — як запевняє американська преса — дуже неприємно вражені головно поганим часом, що його Піно вибрав для своїх завваг — напередодні конференції 8-ох держав Південно-Східнього Азійського пакту в Карачі в Пакістані, де якраз треба б перед Азією заманіфестувати єдність ЗДА, Англії і Франції. Однак водночас звертається увагу, що отверта критика збоку Піно, яка прийшла безпосередньо після подібної, хоч багато лагіднішої критики збоку італійського президента Ґрончі, спонукує американську політику до приспішення ревізії деяких своїх ходів, у більшому пристосуванні до совєтської т.зв. мирової офензиви. Вашинґтон — інформують півофіційно — не сумнівається в щирості антисовєтського становища міністра Піно і певний, що він, своїми рекомендаціями щодо роззброєння і тіснішої міжнародної господарської співпраці хоче Москві вибити з рук її атути й послабити комуністичну аґітацію. В Англії прем'єр Іден зареаґував на виступ міністра Піно негайним запрошенням французького прем'єра Молле — приїхати до Лондону в найближчу неділю на вичерпні розмови для вирівняння всяких англійсько-французьких розбіжностей.

Пакістан проголосив себе республікою

Карачі. — 2-го березня 1956 р. Конституційне Зібрання в Пакістані проклямувало Пакістан суверенною республікою, 42 голосами проти 2-ох. Водночас рішено, що Пакістан залишається надалі членом Британського Коммонвелту, з якого може виступити в кожній хвилині за власною волею. Пакістан, який був частиною Індії, як англійської колонії, був проголошений незалежною домінією Англії 14 серпня 1947 року у зв'язку з признанням Індії самостійности Пакістан в даному випадку наслідував Індію, що проголосила себе теж республікою, залишившись в Британському Коммонвелті. На 15 мільйонів населення Пакістану 85,9% це мусульмани, 12,9% це гіндуси (буддисти), а 7% — християни. Гіндуси, які ґравітують до Індії, бояться, що проголошення Пакістанської республіки погіршить їх ситуацію, дармащо прем'єр Мохаммед Алі запевнив гіндусів урочистою заявою пошанування їх прав.

Король Йорданії димісіонував англійського команданта Арабського Леґіону

Амман, Йорданія. — 26-річний, вихований в Англії король Йорданії Гуссеін, несподівано димісіонував в п'ятницю 2 березня ц. р. команданта й фактичного творця Арабського Леґіону, англійського генерала Джана Баґота Ґлабба, відомого, як Ґлабб-Паша. Водночас димісіоновано двох найвищих в Арабському Леґіоні англійських старшин, шефа штабу й керівника відділу розвідки. Всіх заступлено арабськими старшинами. Генерал Джан Ґлабб, який від 15 років перебував в Йорданії, говорив плавко місцевим діялектом арабської мови, прийняв був арабські звичаї і був клись одною з найпопулярніших постатей в арабському світі, як відомий приятель арабів, — в кілька годин після своєї димісії, на доручення йорданської влади, відлетів разом з дружиною і двоїма дітьми, на Кипр. Димісіонування генерала Ґлабба переведено, як раптовий військово-політичний переворот, попереджений 7- годинним засіданням йорданського уряду. Вістка про цю подію викликала велике стривоження в Англії, для якої цей крок Йорданії є великим престижево-політичним ударом. Прем'єр Іден скликав негайно надзвичайне засідання уряду з участю найвищих військових достойників. Проти англійського командування Арабським Леґіоном від місяців велась завзята арабська націоналістична пропаґанда, підтримувана Єгиптом. Англія платила на той Леґіон що-річно коло 25 мільйонів долярів. Савді Арабія, Єгипет і Сирія запропонували Йорданії фінансово допомагати Йорданії на місце Англії. Арабський Леґіон в Йорданії рахує кругло 20,000 добре озброєного і вишколеного війська. Між ген. Ґлаббом і йорданським урядом прийшло до конфлікту на тлі вояовничої постави арабів супроти Ізраїлю. Прибувши до Англії, ген. Ґлабб був прийнятий на довгій нараді в Ідена. Йорданія повідомила Англію, що вона буде льояльно зберігати англо-йорданський договір приязни з 1948 року.

Признанням до катинської масакри Москва плянує остаточно розправитись із Сталіном

Із добре поінформованих дипломатичних кол з Москви рознеслась поголоска, що в натупних місяцях уряд Совєтського Союзу плянує окремою заявою признатись до відомої масакри тисячів полонених польських старшин в Катинському лісі та звалити всю вину і відповідальність за той страшний злочин на Сталіна, щоб в той спосіб остаточно з ним розправитись та дорешти здескредитувати пам'ять і створену довкола нього леґенду.

Франція признала Марокко суверенність

Париж. — Франція признала існуючий від 1912 р. свій протекторат над Марокко за недійсний, погодившись на домагання марокканського султана Бен Юссефа анулювати згаданий договір з Фезу. У спільному комунікаті французького уряду й марокканського султана, проголошеному 2 березня ц. р., стверджено суверенність Марокко, яка полягає в тому, що всі законодатні компетенції передається надалі султанові та законодатним марокканським установам, а репрезентант Франції, який матиме титул Високого комісаря Франції, не матиме права законодатної ініціятиви, тільки право робити до прийнятих законодатних постанов свої завваги в пунктах, що торкаються французьких інтересів. Найвищим зверхником власної марокканської держави стає султан, а Франція допоможе до створення тієї армії. Тимчасово стан війська в Марокко залишається той сам. Валютою в Марокко залишається французький франк. Про всі дальші подробиці взаємного відношення між Францією і Марокко вестимуться переговори на базі „рівности і суверенности обох держав". Текст декларації і короткого додаткового протоколу в 4 точках узгіднено після 10-денних переговорів із марокканською делеґацією на чолі з названим султаном у Парижі, а підписали декларацію закордоний міністер Франції Піно і прем'єр та міністер закордонних справ Марокко, М'Барек Беккаі.

В АМЕРИЦІ

● **До Білого Дому** надходять численні депеші й листи з усіх кінців країни, автори яких ентузіястично вітають рішення президента Айзенгавера ще раз кандидувати.

● **Секретар Білого Дому,** Дж. С. Гаґерті пішов на відпустку, якої не мав він довший час, і його тепер заступає Меррей Снайдер. Гаґерті поїде до Ню Йорку, де відвідає своїх батьків, а після вого вийде в „невідоме місце" для відпочинку.

● **Голова Клюбу** Молодих Республіканців, який об'єднує 500,000 членів, Чарлз Дж. Мек Вортер, заявив, що його організація допомагатиме в виборчій кампанії вибрати президента Айзенгавера.

● **З департаменту пошти** повідомляють, що незабаром почнеться продаж трицентових поштових марок з нагоди 100-річчя народження провідника неґрів Букера Вашинґтона. На марці зображена хатина Вашинґтона, в якій він народився.

● **Лікар серцевих недуг** д-р Пол Додлі Вайт, який лікував Айзенгавера, дослідив стан здоров'я конґресменів Джана Ф. Фоґарті і Бена Ф. Дженсена, що хворіють на серце. Першому з них він порадив зменшити дозу уживаної ним антикоаґуланти, а другому порекомендував більше відпочивати.

В СВІТІ

● **Морський капітан** Карль Ценкер, перший командант західньо-німецької морської фльоти, якої ще нема, дістав димісію, при чому одні кажуть, що він провинився своїми завагами в користь засуджених нацистських адміралів Редера і Деніца, а інші, що він надто гостро виступав проти ніби-нацистів у теперішній молодій німецькій армії. Його наступником став віце-адмірал Фрідріх Руґґе, бувший морський дорадник маршала Роммеля, команданта німецького африканського корпусу.

● **В ізраїльському парляменті** відбувались гострі дебати в зв'язку з невдалими заходами Ізраїлю купити в ЗДА зброю на 500,000 долярів і 18 легкими танками, що їх дістала від Америки Савді Арабія. Міністер закордонних справ Шаретт заявив, що тут „програв не ізраїльський уряд, а міжнародна совість".

● **Стандард Ойл Компані** з Ню Джерзі запропонувала урядові Сирії збудувати своїм коштом рафінерію для нафтових продуктів, що мали б іти на внутрішній ринок Сирії. Рафінерія і сталеварня — це для відсталих країн Азії символи державної суверенности і добробуту. В цій самій справі із значно нижчою офертою звернулася до Сирії Чехословаччина. Сирійський уряд не дав ще відповіді нікому, але конферує з чеськими комуністами та американськими нафтярами.

● **Англійський міністер** військових справ Антоні Гед покликав комісію з трьох цивільних осіб, представників промислу, професійних спілок та освіти, щоб перевірили, чи 200,000 щорічних англійських рекрутів не гайнують забагато часу, вільного від військового вишколу.

● **Д-р Вільгельм Гаас,** перший західньо - німецький амбасадор в СССР, спізнився на 24 години з приїздом до Москви внаслідок страйку на фінських залізницях. Щоб не користати з транзитової візи східньо - німецького уряду, він мусів їхати довкола Східньої Німеччини. Не зважаючи на цю нову демонстрацію, московський уряд запропонував Західній Німеччині своє „посередництво" для нав'язання переговорів із східньонімецькою „суверенною державою" у справі об'єднання Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БЕЗСПІРНИЙ АВТОРИТЕТ

Минулої п'ятниці, 2-го березня, сповнилося 80 років від дня народження голови Католицької Церкви, Папи Пія XII. До понад 450 мільйонів католиків долучились сотні мільйонів людей інших християнських Церков та не-християнських віровизнань, віддаючи пошану людині, яка силою не тільки свого становища, але й свого характеру, свого небуденного інтелекту та благородного серця здобула собі безспірний авторитет у всьому світі, вибиваючись на одне з перших місць між усіма своїми попередниками на тому пості, що його католики вважають Христовим намісництвом на землі.

Ясно, що всі католики світу, в тому числі й католицька частина українського народу, відзначали 80-ліття Папи Пія XII найбільш урочисто. Але тим інтересніше буде зацитувати з цього приводу голос такого репрезентативного органу не-католицької Америки, як „Ню Йорк Таймс", який в окремій редакційній статті на цю тему пише: „. . . У випадку Пія XII кожний мусить віддати повагу і респект, належні людині, яка вчинила тільки добро на пості, що має велику силу. Його таке добре видужання з недавньої недуги та відзначування 80-их народин у стані доброго здоров'я є тим, що приносить сьогодні глибоке вдоволення для багатьох мільйонів у багатьох країнах".

Це не є випадок, що Папу Пія XII большевицька Москва вважає за свого ворога ч. 1. Він бо є головою і символом тієї великої моральної сили, що не знає компромісу в боротьбі зі злом. Тому не було припадком, що червона Москва так поспішила із знищенням та ліквідацією Української Католицької Церкви на Україні десять років тому, як поспішила і з жорстоким нищенням Української Автокефальної Православної Церкви 30 років тому. Голова Української Автокефальної Православної Церкви митрополит Липківський та голова Української Греко-Католицької Церкви митрополит Сліпий стали символами однаково, як української мартирології, так і українського героїзму в боротьбі проти московського комунізму.

Гадаємо, що всі українці, не зважаючи на їхні віровизнаневі чи обрядові суперечності, були між тими мільйонами християн світу, які у 80-ті роковини народження Папи Пія XII віддавали йому ту пошану і респект, що належаться безспірному і найбільшому моральному авторитетові світу.

ЗАГРОЗА НЕВИКОРИСТАННЯ НАГОДИ

Скат МекЛід, адміністратор бюра безпеки і консулярних справ у Державному Департаменті, заявив в кінці минулого тижня, що іміґраційний закон з 1953-го року, так званий Рефюджі Реліф Акт, який вигасає з кінцем цього року, може бути виконаний тільки на 80 відсотків. Значить, із передбачених цим законом 209,000 іміґраційних віз порядком спеціяльної допомоги для втікачів, які перебувають в Німеччині, Австрії і Голляндії, майже 50,000 не будуть використані і стільки ж утікачів не зможуть приїхати до Америки, бо для них не можна знайти вимаганих законом спонзорів між американськими громадянами. МекЛід склав свою заяву минулого четверга в Ню Йорку, вернувшись із конференції Міжурядового комітету для європейської міґрації в Женеві.

Справа ясна: приблизно 50,000 утікачів з-поза залізної заслони, себто тих, що ризикуючи життям під час переходу кордону, „вибрали волю", готові залишитись „вічними скитальцями" тільки тому, що ті, які самі користають з усіх благ волі, не розуміють неволі інших і не мають настільки доброї волі, щоб допомогти іншим. Очевидно, що між цими 50.000 нещасливців, які не зможуть влаштуватися і почати нове життя на гостинній американській землі, буде й відповідна кількість українців. Наш ЗУАДКомітет потребує ще бодай тисячу завірень, щоб могти переселити до цієї країни всіх тих наших втікачів у країнах Західньої Европи, які зголосились і зареєструвались на переселення. Але всі листи і звернення ЗУАДКомітету до наших громадян із закликами надсилати потрібні завірення (ашуранси) дають дуже малі результати. Люди „поглухли, не чують" — інформує канцелярія ЗУАДК.

За теперішню інертність до долі втікачів в Европі не можна мати завеликого жалю до самих американців, бо ж для більшости з них це все ще дивні й незрозумілі явища тоталітарного лиха. Але за це можна мати великі й гіркі претенсії до тих наших людей, які самі ще так недавно зазнавали скитальської недолі, і які так швидко про неї забули, або не мають досить співчуття до недолі інших. Теперішній переселенчий закон може бути останньою нагодою для дійсної допомоги нашим братам в Европі. Було б непростимим гріхом, якби ми цієї останньої нагоди не використали через нашу байдужість і недбальство.

ЖИТТЯ В НЕБЕЗПЕЦІ

Лондон. — Ще перед першою світовою війною серед громадянства Великобританії був поширений погляд: „Це справи закордонні, вони нас не обходять". Інформації про кінські перегони або про бій між визначними боксерами викликали в цій країні далеко більше зацікавлення, як відомості про війну на Балканах чи про революцію в Китаї.

Та доба „блискучого відокремлення" (splendid isolation) скінчилася з вибухом першої світової війни. Англія мусіла виступити проти німецької аґресивности і, з допомогою Америки, записала року 1918 нову перемогу в свою історію.

Після першої світової війни були в Британії політики, що хотіли „махнути рукою" на Европейський Континент і лишитися осторонь різних европейських конфліктів. Але вернутися до стану ізоляції від Европи англійцям не вдалося. Прем'єр уряду Об'єднаного Королівства Болдвін 1936 року сказав у парляменті такі слова пересторози супроти Гітлера: „кордони Британії лежать над Райном". Ваги цих слів не зрозумів німецьких д и к т а тор-фантаст, який хотів вірити, що Англія буде байдужа до його завойовницьких плянів. Помилковий розрахунок привів Гітлера до другої світової війни і до повного порушення рівноваги сил в Европі.

„Природа не знає порожнечі". Це правило стосується і до політики. В „порожнечу", що створилася з упадком Німеччини, прийшла Московська імперія. В 1945 році в Англії думали, що то прийшла приязна сила, яка допомогла західнім державам розбити Гітлера. Але незабаром розкрилася страшна дійсність: на місці одної тиранії прийшла інша, ще хитріша, ще безоглядніша, ще дужча.

Деякий час провідники британської політики вірили, що будуть „спокійно спати в затінку американських атомових бомб" (слова В. Черчіла). Але рік 1952 розвіяв ці ілюзії: Москва через своїх аґентів викрала тасмниці атомових бомб, і вже має також бомби з водню. Совєтські армії (разом з сателітами) своїм числом далеко переважають ті сили західніх держав, які знаходяться в вільних країнах Европи. Москва збудувала морську фльоту далеко більшу, ніж та, яку має Британія, і в летунстві намагається наздогнати ЗДА.

Становище Англії після другої світової війни в дечому нагадує ситуацію Франції після першої світової війни: „Франція, — казали тоді, — це найбільша нація між малими" . . .

Обчислення с п е ц і я лістів військової техніки показують, що Великобританія має коло 3.000 атомових бомб, і може виробити незабаром ще таку саму кількість. Американська продукція далеко вища: більше як 7.000 річно. Про совєтську продукцію атомових і водневих бомб не можна сказати нічого з певністю, але думають, що СССР стоїть посередині між Америкою і Британією. В разі війни ці бомби можуть змести з лиця землі великі міста воюючих країн.

Мешканці Британських островів розуміють, що удар совєтських бомб був би скерований в першу чергу на летовища та індустріяльні центри цієї країни. Західню Европу Москва не буде руйнувати, сподіваючись захопити її в свої руки.

Тепер в Англії широко обговорюється питання: якщо неможливо відбити атаку суходільних сил совєтського бльоку нечисленними американськими й британськими дивізіями, що є в европейських країнах, то чи є потреба держати ці дивізії на континенті? Адже, в разі війни, вони безповоротно пропали б. Чи не простіше — „спокійно спати", надіючись, що Москва не почне аґресії? А як почне, то тоді сягнути до єдиної радикальної зброї — атомових і водневих бомб. Справді, небезпечно жити . . .

П. А.

ЧОМУ ХРУЩОВ?

Щоб бути „більше, як рівним між рівними" серед кремлівської політичної олігархії, треба мати шість прикмет: 1) бути людиною величезної енерґії і фізичної витривалости, 2) бути генієм інтриґи й обману, 3) вміти репрезентувати інтереси нової совєтської упривілейованої кляси, 4) стати в очах сірих совєтських мас „батьком", що розуміє їхні злидні, 5) бути жерцем світового комунізму і 6) мати для такої ролі вік між „пізньою п'ятдесяткою і ранньою шістдесяткою". Такі вимоги ставить до кандидата на сучасного совєтського диктатора фахівець совєтських справ у „Ню Йорк Таймсі", Гаррі Шворц, який цікавиться причинами кар'єри Нікіти Хрущова. На поставлений у заголовку цієї статті запит він відповідає в обширних міркуваннях п. з. „Портрет людини в поході", недільному додатку до цього американського часопису з 26 лютого ц. р. Тепер, — каже він, — інші часи, як були у 1924 році, коли помер Ленін. Виснажена війною, відстала, суто аграрна Росія царських часів і першого п'ятиріччя революції — перетворилась в другу після З'єдинених Держав промислову потугу. Ціла армія бюрократів, інженерів, учителів, лікарів і кваліфікованих робітників прийшла на зміну винищеної революцією інтеліґенції і надала новий образ суспільності, яку раніше характеризувала неграмотна селянська маса. „Нова здиференційована суспільність виросла з хаосу перших революційних років". І появилась ціла нова ґенерація, вихована на філософії утопійного комунізму.

Саме на такому тлі надзвичайно трудно стати „першим між рівними". Але Нікіта Хрущов якраз відповідає всім тим передумовам, які потрібні для ролі закулісного прозодиря, дармащо його зверхній вигляд присадкуватого, грубого і лисого мужчини нагадує радше колишнього боксера, як політика й дипломата. Чужинецькі дипломати в Москві дивуються ще і тому, як може він займати місце Сталіна, маючи замилування до чарки і будучи балакуном, тоді як Сталін був, навпаки, потайливим і мовчазним відлюдком. Проте, Хрущов став уже просто леґендарний своєю невичерпною енерґією і фізичною витривалістю. Коли він навесні минулого року їздив до Юґославії, а восени до Індії, Бірми і Афґаністану, то багато молодші від нього закордонні кореспонденти, які хотіли дотримувати йому кроку в усіх його прогулянках і імпрезах, збивались із сил у той час, як він сміявся з них та заявляв їм: „. . . Я — сильний . . . А життя коротке. Оглядайте все, що можете, слухайте всіх, кого можете, і ходіть скрізь, куди можете". Він вийшов із селянської верстви і виніс відтіль свою надзвичайну фізичну тугість.

Можна назвати його також „генієм інтриґи й обману", завдяки чому він зумів створити собі свою власну могутню політичну машину. Багато познак вказує, наприклад, на те, що це він був насправді пружиною, яка на початку 1953 року пустила в рух ославлену „змову лікарів", що її потім він сам використав, щоб підрізати Берію. Швидкість, з якою він відсунув Маленкова від влади і з якою зумів зліквідувати людей Берії та Маленкова, а настановити своїх, вказує на його непересічну спритність, інтриґанство й безпардонність. Він має кваліфікації репрезентанта нової вищої совєтської верстви, і при кожній нагоді підкреслює свою кар'єру. Навіть перед студентами університету в Ранґуні, у Бірмі, в грудні минулого року він хвалився, як то він, колишній простий шахтар, почав студіювати, хоч мав уже 27 років, і потім став одним із тих, що створили „совєтську інтеліґенцію". Ця нова керівна совєтська верства заінтересована у тому, щоб зберегти здобуті позиції та привілеї не тільки для себе, але й для своїх дітей. Тому, напр., донька Хрущова вийшла заміж за редактора „К о м с о мольської Правди", який вже виріс із комсомольських рядів. І тому Хрущов, як усі з цієї кляси, що зв'язує своє існування з совєтським режимом, є противником „гарячих голів", які заради „утопійних ідей" не виявляють відповідної терпеливости, а хочуть „перескочити час", потрібний для перемоги комунізму в цілому світі. „Чистий комунізм" аж надто сильно пов'язаний тепер у Совєтах з поняттям кар'єри і життьових вигід, що їх не хочуть кар'єристи наражати на небезпеку втрати передчасними авантурами . . .

Але водночас наступник Сталіна мусить дбати про те, щоб десятки мільйонів сірих громадян вбачали в ньому свого „опікуна". Тому Хрущов заповів скорочення (офіційного) дня праці з 8 на 7 годин та підвищення платень і припинив крикливу антирелігійну пропаґанду. А проте, — твердить Шворц, — в очах сірої совєтської маси Хрущов має один „слабий пункт" свого ніби неясного національного походження. Шворц, який недавно об'їздив впродовж тижнів СССР, запевняє, що коли він спитав пересічних совєтських громадян, „чи Хрущов є великоросом, чи українцем" (термінологія Г. Шворца), то чув відповідь: „не знаю". Марка „українця" причепилась до Хрущова тому, що він поважну частину свого життя провів в Україні (де поборював український національний рух!). потім своїм помічникам з України надавав центральні становища в Москві, виступав проти „великодержавницького шовінізму" росіян і спонукав „віддати" Україні Крим . . .

Але перша людина в Совєтах не може перестати грати ролі також жерця світового комунізму. Тому саме Хрущов виступив на останньому з'їзді Комуністичної партії СССР, як теоретик, що проголошує нові тези в теорії комунізму, як, наприклад, тези про неконечність війни та про можливість наладнання „нормальних зв'язків" між комуністами й соціялістами. В цьому характері „продавця комунізму" Хрущов представив себе саме під час минулорічної подорожі по країнах Азії. Він показав себе там як першорядний пропаґандист, не поцуравшись навіть нарікати, що стародавні володарі Індії чи Бірми здвигали монументальні будівлі і пам'ятники коштом добробуту, здоров'я і життя робітників-невільників. Хрущов, — каже Шворц, — ані не заікнувся, що ту саму систему використовування невільничої сили застосовується в СССР.

На теперішню ролю кваліфікує Хрущова також його вік — 62 роки. Це досить поважний вік, щоб відсувати набік амбітних 30- і 40-річних „молодиків", і не надто пізній вік, щоб ще надіятись керувати ділами впродовж якого десятиріччя. Очевидно, щоб удержати себе на шпилі, Хрущов мусить постійно рискувати майбутністю держави та її двох сот мільйонів громадян — і придумувати всякі штучки. До таких рисковних штучок належить, напр., інвестування з кишень совєтських громадян більйонів рублів у комуністичний Китай, чи роблення величезного вітру з „освоювання" цілинних земель. Але що буде, — запитує Шворц, — коли трісне вісь Москва-Пейпінґ, або нова посуха остаточно перекреслить пляни „освоєння" нових мільйонів акрів? Хрущов — грач і ризикант, як кожний комуніст. Але й реаліст настільки, що може здає собі справу, що означала б воєнна авантура в атомовій добі...

Володимир Сушко

ПРОБЛЕМА ВОДИ

Зайво говорити, яке велике значення має вода для людини. Людина може жити без поживи тиждень і більше, але, побувши без води три дні, стає перед обличчям смерти. Тому й не дивно, що там, де немає води — немає життя, бо вода є підставою життя, і досьогодні не вдалося людині її нічим іншим заступити.

Від останніх двох десятиліть проблема води щораз більше висувається на одно з головних місць. Її важливість відчувають щораз частіше міста ЗДА, — головно під час посухи, — от хоч би пригадати недавні обмеження в денному ужитку води в Ню Йорку, Балтиморі й ін. Водні уряди міст гарячково шукають нових джерел постачання питної води, мільйони долярів ідуть на будови нових гіґантських водних запор, а віддаль від джерел постачання до місць ужитку щораз більшає. Льос Анджелес у Каліфорнії тягне воду з віддалі понад 200 миль, а Ню Йорк в пошукуванні нових джерел води дійшов уже до ріки Делевару, яка рівночасно є одиноким джерелом води для Филаделфії.

Вода для індустрії є тим, що кров для людського тіла. Її брак означає застій в індустрії. Брак задовільної кількости води в околицях міста Македонія в стейті Огайо недавно перешкодив корпорації Крайслера зреалізувати виготовлений нею плян побудови нової фабрики коштом 85-ти мільйонів долярів у тій місцевості. Узалежнюючи своє існування від достатньої кількости води, індустрія в ЗДА щораз частіше поглядає на південь країни в надії знайти її там.

Які причини цієї пекучої проблеми води?

Їх є три: постійний зріст населення ЗДА і його щораз вищий життєвий рівень, розвій індустрії і щораз більше зростаюче запотребування води в сільському господарстві.

Ми є свідками сучасної розбудови міст ЗДА. В останніх 100 роках місто Балтимор у Мериленді розрослося настільки, що сьогодні воно має 1 мільйон і 233 тисячі населення. В зв'язку з тим і запотребування на воду зросло. В 1938-му році пересічне денне зуживання води виносило 115 мільйонів ґальонів, в 1943 воно піднеслося до 165, в 1951 — до 197, а в 1954 уже переступило 200 мільйонів ґальонів. А яка це „мала" кількість води в порівнянні до тої, що її зуживають більші від Балтимору міста, от хоч би Ню Йорк, де в 1950-их роках пересічне денне запотребування води становило 800 мільйонів ґальонів. На кількість води, зуживаної в домах, мають також вплив нові технічні вдосконалення в домашньому вжитку. Статистика виказує, що кожна особа в Балтиморі зуживає денно пересічно від 160 до 170 ґальонів води. У цілих ЗДА на одну особу припадає пересічно 150 ґальонів зужитої води. Ці числа тим більше говорять за себе, коли для порівняння пригадаємо, що денне зуживання води на особу в Лондоні, в Англії, становить лише 50 ґальонів.

Однак, львину частину води забирають не люди, а індустрія. Ось деякі приклади: 65,000 ґальонів води треба зужити, щоб випродукувати одну тонну сталі. Продукція одної тонни паперу вимагає 40,000 ґальонів води, 20 ґальонів води зуживається на продукцію одного ґальона бензини. Індустрія ЗДА зуживає денно понад 84 більйони ґальонів води. В 1950 році 91 процент з тої маси води взято з рік, річок і озер країни.

Сучасне рільництво ЗДА не поступається ні в чому перед індустрією у своїх вимогах щодо води. Штучне зрошування рільничих культур практикується фармерами у щораз більшому маштабі. Якщо в 1950 році лише 697 акрів орної землі наводнювано штучно на 306 фармах у стейті Мериленд, то в 1955 році це число на тих самих фармах зросло вже до 20,494 акрів. Обчисляють, що аґрикультура в ЗДА зуживає 80 більйонів ґальонів води кожного дня.

Обчисляють, що протягом найближчих 25 років запотребування на воду в ЗДА принайменше подвоїться. Відповідальні чинники вже сьогодні звертають увагу на те, що західні стейти не будуть всилі достачити стільки води, а східня частина ЗДА мусітиме числитися з можливістю тяжких „водних криз" на випадок посух. Вже віддавна обдумують, як запобігти цій назріваючій проблемі. Населення закликають уживати ощадно воду. Багато стейтів перевіряють свої ресурси. Однак, розв'язка проблеми лежить глибше.

Вже давно стверджено, що розумне земельне господарство і дбайливо-консервативне лісокористування мають превеликий вплив на таку чи іншу кількість води у землі. При цьому головним чинником є тут поверхневий шар ґрунту, або т. зв. гумус, який, вбираючи в себе дощ, дає воді можливість просякнути під поверхню землі замість сплисти по тій самій поверхні до ріки, як це здебільша дістся на голій, невкритій рослинністю землі. Найкращий під цим оглядом є лісовий гумус. Досліди в долині ріки Огайо виявили, що лісовий ґрунт вбирав у себе на глибині 3-ох інчів у 14 разів більше води за одну хвилину як польовий ґрунт. Звідси заліснювання пустих теренів і неужитків є проблемою дня в ЗДА, а федеральний уряд, щоб спонукати до цього землевласників, звертає їм більшість коштів, що їх вони витратили на консервацію своєї власної землі.

Ліси відіграють важливу ролю у зберіганні води в землі. Однак, з другого боку, самі дерева зуживають багато води, як рівно ж здержують значну частину опадів на своїх листках, що згодом випаровує у повітря. Чим старші віком дерева і чим густіші ліси — тим більші їхні вимоги на воду. І тут лежить ключ до проблеми води. Учені твердять, що коли б зменшити денне зуживання води самими лісами, — а покривають вони 1/3 частину краю, — лише на 5 процентів, то це дорівнювало б денному збереженню тої води в землі для ужитку людей на суму 170 більйонів ґальонів. Це є та сама кількість води, що її зуживано денно в ЗДА в 1950-му році. Під сучасну пору ведуться детальні досліди в цій ділянці в багатьох лісодослідчих інститутах Америки, і слід сподіватися, що вони виявлять не одну тайну природи в зв'язку з проблемою води.

Покищо в ЗДА іде перевірка дотеперішнього ставлення до проблеми води. Щораз більшає зрозуміння, що ресурси води колись можуть увірватися і тому треба ними користуватися раціонально і ощадно. Росте зрозуміння, що відповідальність за ті ресурси падає сьогодні як на цілий нарід, так і на кожну особу зокрема.

„ПОТІШИВ" СОВЄТСЬКИХ ГРОМАДЯН

Експерт від соціялістичного будівництва, М. Первухін у своїй промові на 20-му з'їзді Комуністичної партії „потішив" совєтських громадян такою заявою: „Наша партія рішуче боролась і бореться проти ворожих духові ленінізму поглядів, які полягають у протиставленні легкої промисловости важкій і в тому, що нібито на якомусь етапі соціялістичного будівництва переважаючий розвиток важкої промисловости перестане бути головним завданням і що темпи розвитку легкої промисловости стануть випереджати темпи росту важкої індустрії . . ."

Отже, як виходить із цієї заяви комуністичного головача, продукти „ширпотребу", якими обіцяв Маленков обсипати совєтських громадян, зависають у повітрі на неозначено довгий час.

О. Дереш

ВІВЧАР

(8)

Не пора ще тобі вмирати. Ти не молода сосонка, що спить біля тебе при так великім морозі. Її сніг накрив білим пухом, на ній одіж з кори пересяклої живицею і вона звикла до холоду. А ти — тільки людина. Прокинься, йди!"

Та вівчар не чув спасенної ради. Дід Мороз узяв його в свої смертельні обійми, вичаровував перед ним принадливі образи й заколисував його до смертельного сну. — „Що ж то брехливе на мене нашіптували тобі дерева й звірі в лісі? Я тут взимі володар і ніхто інший. Тут моє царство і я ним володію за моєю вподобою. Сковую непокірливі ріки й бистрі потоки льодовим панцером, накриваю землю снігом, присипляю кожну деревину на зимовий сон. Всі звірі вбираються в теплі кожухи, та й ті не завжди їм помагають, бо як розгніваюся, то й вони гинуть від моєї сили. Тільки сонце в мене одинокий ворог, і кожний раз мушу через нього вмирати. Та я тобі вівчарю, буду приятелем, бо хоч всі злі язики говорять, що я холодний, але ти сам чуєш, що я теплий, як сонце літом".

І старий вівчар сидів уже не на замерзлім пеньку в холоднім борі, а в своїй теплій хаті. У печі палав вогонь, присмне тепло розходилося покімнаті. По вечері вівчар пив липовий чай і з вдоволенням дивився на малого внука, який з дитячою цікавістю оглядав великого дика, що лежав на долівці. — „Діду! То ти вбив його одною кулею?" — „Так, Юра, він мав легку смерть". — „А зробиш мені з щетини прикрасу до капелюха, як має лісничий?" — „Як будеш чемний, то зроблю" — „Діду, а як я виросту, то купиш мені стрільбу, щоб я забив медведя, щоб не брав наші вівці? Я зроблю тільки паф і медвідь перевернеться". — „Ну, дивися на нього, таке мале, ледве від землі підросло, а вже на медведя хоче стріляти. Видно, що моя кров!" — „Діду, а купиш? — допрошувався малий хлопчина. — Я мушу вбити медведя, бо він напав був на старшого ще від тебе дідуся і покалічив його". — „Добрий хлопчина й завзятий, коли хоче мститися за кривду, заподіяну нашому родові" — думав старий вівчар і радісно усміхалося його обличчя. — „Певно, що куплю. Та до медведя треба цільно стріляти, бо, як промахнешся, то він тебе на шматки роздере". — „Ні, не роздере, бо я буду мати сокиру за поясом, і тільки махну нею медведя по голові, то він простягнеться, як довгий" . . .

— Діду! Прокинься! Не вір облудним снам, що їх тобі вичаровує біля смерть. Чи не чусш, як вистрелило дерево, розсаджене морозом? Чи не бачиш, як впала з гілляки замерзла птаха і сама собі викопала могилу в снігу? Чи не чусш, як десь недалеко скрипить сніг під полозами, а пара клубиться коло голови змученого коня, а кінь поріс інеєм, як старе дерево мохом? Вже місяць, блідий від морозу, сховався до своєї палати, а двоє людей, утративши твій слід в лісі, навмання блукають по нім, шукаючи тебе. Прокинься і слухай, як далеко йде відгомін, коли вони б'ють навхрест руками, щоб зогрітися. Вже довший час блукають по борі й тратять поволі надію, що тебе знайдуть живого. Вставай, бо не побачиш більше внука і не купиш йому стрільби, щоб пімстив родову кривду. Збудися, поміч недалека, а смерть близька. Чи не бачиш, як собака насторожилася і уважно наслуховує. От уже почула людей і забрехала радісно. Побігла кілька кроків і пристанула, дивлячися здивована на тебе, що ти сидиш без руху і не йдеш за нею. Прибігла й штовхає тебе носом, щоб пробудився. Обнюхала тебе й з ляку завила, відчувши, що щось лихе коїться з тобою. Прокинься, бо стоїш на перехрестю і тільки дві дороги перед тобою: одна — до загину, а друга показує тільки маленьку надію на життя.

Та вівчар не вставав. Гладив долонею внука по голові й оповідав йому мисливські пригоди у теплом нагрітій хаті. Присмні сни білої смерти . . .

— Андрію! Андрію! — пронеслися вигуки в лісі, і собака, почувши знаний голос, з гавкотом побігла в його сторону. — От і Босик! — радісно прокричав син вівчаря, і сани, розпорошуючи замерзлий сніг, пронеслися за собакою, яка верталася до свого господаря. З саней зсунувся вівчарів сват і кинувся миттю до непорушної постаті на пні ялиці. — Ще живий! — радісно проговорив сват і наказав коротко: — Знімаймо обережно й кладім на сани. Давай пляшку з горілкою! Відкрий рот! Ну, слава Богу, проковтнув. Натирай тіло, та скоріше! Пусти мене. Сховай сльози на потому. Видиш, що батько глибше віддітхнув, то чого ж хлипаєш? Буде жити! Твердий рід. Скоро смерть не приходить. Вже й очі крихітку розплющив. Та ще непритомний. Лий ще горілку. Бери з мене кожух, бо мій довший і тепліший. Обвини добре і ременем зв'яжи. Ну, а тепер, конику, щосили додому! Мой, держися добре саней, бо тепер буде їзда, як на пожар. Так, так, добре, приляж батька й грій його своїм тілом. Дав він тобі життя, бережи ж і його. І собаку поклади на сани. Не бачиш, що й вона продряхла і сама лізе на сани.

Кінь, вдарений батогом, скочив уперед так нагло, аж малощо водій не випав із саней. Легко й скоро сунулися сани по білім снігу, радісно форкав кінь, відчуваючи, що біжить до теплої стайні, а син, схилившись над батьком, надслухував, чи він ще живий.

У хаті вівчар опритомнів. Розплющив очі й здивовано дивився на всіх. Поволі верталася свідомість, переплутана із сонним маривом і переживаннями страхітливої ночі. Коло постелі стояв внук і не спускав з діда очей. На землі лежав замерзлий дик з жовтими від старости шаблями і також дивився на вівчаря мертвими очима. Вівчар простягнув руку до внука й приголубив його. В його пам'яті віджили уривки останнього сну. Він притягнув його до себе й прошептав тихо, щоб невістка не чула: — „Як підростеш, підемо обидва на лови" . . .

Кінець

КОЛОСОМ ПШЕНИЦІ . . .

Колосом пшениці, пісне, [прорости,
Щоб її ти слухала, щоб [любила ти,
Щоб у ній не в'янув синій [цвіт очей
І вона звучала вічно між [людей.

Ніжною фіялкою, пісне, [розцвіти,
Щоб її ти слухала і [любила ти,
Щоб у ній воскреснула, та [весна твоя,
Як зустрівся для радости [із тобою я.

Десь мости будуються, [і летять літа,
Колосом, фіялкою пісня [проростa,
Щоб у ній та юною вічно [ти була,
Щоб кохання вірнеє пісня [зберегла.

ВОЛ. СОСЮРА

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

Марія Гулей-Стефанів

ЩОБ ЖЕРТВА НЕ БУЛА ДАРЕМНА!

В грудні 1955 р. „Радіо Визволення в Мюнхені в Німеччині проголосило неймовірну вістку: В концтаборі Кінгір, на Караганді, МВД-исти розторощили танками 500 безборонних українських жінок. Цю вістку приніс очевидець, звільнений із совєтського концтабору, мадярський лікар, д-р Федір Варконі. Чим же провинились цих п'ятсот українських жінок, що треба їх було аж танками рознести?

У величезному концтаборі Кінгір в Караґанській землі, багатої на першоякісне кам'яне вугілля, недалеко її столиці Караганди, підняли були в'язні в 1954 р. бунт. Доведені до одчаю концтаборовими умовами, рішили „домогтися страйком кращих життєвих умов, або згинути. Немалу частину ув'язнених становили українські дівчата і жінки. Після першого зудару з МВД-истами, в'язні прогнали їх з табору і силою обставин опинились за барикадами, що давали їм добру охорону, але тільки проти кулеметного вогню. МВД-исти, щоб зламати опір збунтованих в'язнів, одержали допомогу, в танках Т-34. Тоді наступила страшна сцена. Танки рушили на барикади, їм назустріч вийшли, взявшися за руки наші безборонні жінки і дівчата. Вийшли і згинули.

Клаптик караґандської землі по-віквічні червонітиме кров'ю п'ятсот українських героїнь.

Вістка про цю жорстоку масакру українських жінок була однією з найбільш тривожних новин, що дійшли до нас за останній час, з-поза залізної заслони. Вона стрясла до найдальших глибин українську душу.

Наш біль і наше горе мусить виявитися в збірному протесті всього українства. Нап'ятнуймо Москву за її нелюдський і гидкий вчинок над п'ятьма сотнями українських жінок, і з'ясовуймо його скрізь, як одну з наших тисячних гекатомб (масових жертв) на жертівнику врятування людства від експерименту утопійної комуни.

Потрясім сумлінням вільного світу в обличчі цього варварського червоно - московського вчинку.

Допоможім західньому світові цими нашими протестами пізнати справжню варварську суть червоної Москви. Це є наш обов'язок в боротьбі за волю.

У зв'язку з мученичою смертю п'ятсот українських жінок а концтаборі в Кінгір, вже відбулась жіноча маніфестація в Ню Йорку, а Управа Світової Федерації Укр. Жіночих Організацій проголосила день 18 березня ц. р. днем вшанування пам'яти п'ятсот українських героїнь. СФУЖО закликає всіх своїх членів відзначити цей пропам'ятний сумний день Богослужбами і жалобними сходинами. Крім цього СФУЖО закликає і просить всі українські жіночі товариства і сестрицтва, як теж поодиноких жінок по-за всякими організаціями, та все українське громадянство приєднатись до висловлення протесту за масову жертву 500 з концтабору в Кінгір.

Про наші протести почують напевно і наші сестри, чи то в концтаборах, чи теж вдома в Україні і це скріпить їхню надію, що їхні терпіння не є даремні та що вони ще діждуться вимріяної волі.

ЗАКЛИК

УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА В НЮ ЙОРКУ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА МІСТА НЮ ЙОРКУ ТА ОКОЛИЦІ

Як кожного року, так і цього, з початком місяця березня, найбільша в цілому світі гуманітарна установа, якою є Американський Червоний Хрест, починає свою кампанію за збіркою фондів на продовжування своєї незвичайно корисної гуманітарної праці.

З переконання знаємо, що ледве чи найдеться між жертволюбним нашим громадянством така людина, що не знала б про важливість цієї гуманітарної праці і допомоги, яку дає Американський Червоний Хрест усім потребуючим, без різниці національного походження.

Тому хочеться вірити, що й цього року наше громадянство, у відношенню до збірки фондів для цієї гуманітарної установи, не лишиться позаді усіх других етнічних груп.

В цілі успішного переведення цьогорічної збірки фондів для Американського Червоного Хреста в Ню Йорку, членкиці місцевого Українського Відділу Америк. Червоного Хреста стоятимуть з червонохресними пушками кожної неділі впродовж місяця березня під усіми українськими церквами, як на долині міста Ню Йорку, так і в Бронксі, а в будні у більших американських підприємствах.

Щиро прохаємо усі наші організації, як церковні так і світські, про переведення на своїх зборах добровільних збірок на цю велику гуманітарну ціль та передання їх через Український Відділ, на що одержать урядові посвідки Американського Червоного Хреста.

Зокрема щиро прохаємо увесь український загал міста Ню Йорку та околиць не відказуватись від своїх хоч би й найменших датків для цієї установи, бо ніхто не знає ні дня ні години, коли допомога Американського Червоного Хреста може бути конечною і для когось із нас.

Організації, підприємці та громадяни з дальших околиць, хай будуть ласкаві присилати свої пожертви поштою на нижче подану адресу або доручувати їх особисто на цю саму адресу між годинами 6 і 9 кожного вечора окрім неділі.

За уряд Українського Відділу Американського Черв. Хреста в Ню Йорку:

Ірина Скодзінська, голова

303 E. 5th St., New York 3, N. Y.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Лорейн, Огайо

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН 22 СІЧНЯ

Дня 20-го січня ц. р. делеґація Відділу УККА в складі: голови Управи Відділу інж. Володимира Піка, культурно - освітнього референта п. Михайла Турія, секретаря п. Дмитра Величка та членів: панни Мотрі Мацілинської і мґр. Володимира Барана, передала посадникові міста Лорейн Янові Яворському (Джон Джеворскі) український національний прапор.

УКРАЇНЦІ В ПОСАДНИКА М. ЛОРЕЙН

Делеґація Українського Конґресового Комітету Америки, Відділ у Лорейні, яка вручувала Український Прапор мейорові міста Лорейну. — Зліва направо: голова управи Відділу інж. Володимир Пік, секретар Дмитро Величко, панна Мотря Мацілинська, мґр. Володимир Баран, культ.-освітній референт — Михайло Турій. Відбирає прапор мейор міста Лорейну Ян Яворський (Джон Джеворскі).

Передаючи прапор, голова делеґації п. Володимир Пік промовив до мейора такими словами: „З нагоди 38-мих роковин проголошення Самостійної Української Держави і 37-мих роковин злуки всіх Українських Земель в Одну Соборну Україну, передаю вам, пане мейоре, український прапор, прапор нашої знедоленої Батьківщини, що завжди змагає до волі, до свободи, яку так цінить американський нарід. Нехай цей акт передання прапору і його завішення на державнім будинку Лорейну буде ще одним доказом перед світом, як Америка трактує інші національності, які мають тут повну свободу релігійного і національного розвою. Національні групи, плекаючи на цьому терені свої рідні звичаї, культури і мистецтва — збагачують загальну скарбницю культури Америки".

У відповідь на це посадник подякував за прапор і заявив, що тішиться, що новоприбулі цінять ту свободу, яку вони в цій країні знайшли й цим заперечують правдивість большевицької пропаґанди. Великої ваги справою було б, коли б українці могли переказати своїм рідним в краю, як їй живеться в Америці і цим напевно причинилися б до здержання походу комунізму.

Після того панна Мотря Мацілінська, одягнена в український народний стрій, передала мейорові дарунок — скриночку, різьблену в українському стилі.

Присутній при тому репортер, у вечірньому виданні місцевої газети „Ді Лорейн Джернел" подав коротку нотатку разом зі знимкою делеґації.

Дня 22-го січня вже від ранку майорів на державному машті наш прапор, разом з американським.

Того ж дня ввечорі відбулася урочиста академія, присвячена Січневим роковинам з участю місцевих мистецьких сил. Святочне слово виголосив інж. Курах з Клівленду.

Д. В.

Омага, Небраска

РОКОВИНИ ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ

В місті Омага, стейту Небраска діє Українсько-Американська Громада, яка виконує функції місцевого відділу УККА, включилася також в акцію відзначення цьогорічних Роковин Української Державности і Соборности Українських Земель.

На листопадове звернення до губернатора стейту Достойного Віктора Андерсона, яке пізніше поновив особистою авдієнцією наш душпастир о. Свищук, губернатор визначив день 17-го січня для видання ним проклямації „Українського Дня".

22 СІЧНЯ В СТЕЙТІ НЕБРАСКА

Підписання проклямації „Українського Дня" губернатором стейту Небраска Достойним Віктором Андерсоном в дні 17 січня 1956 в його бюрі в місті Линколн. — Стоять від ліва: Мирослав Кальба, Марійка Чехут, о. Ярослав Свищук, Михайло Депа, д-р Іван Богачевський, Дарія Гошуляк, п. Бучинський.

В тому дні виїхала до столиці стейту — Линколну делеґація в складі: д-р Іван Богачевський, голова громади, о. Ярослав Свищук, п. Мирослав Кальба, п. Михайло Депа та дві юначки в народних одягах. До делеґації долучився в Линколні ще представник місцевої української громади п. Бучинський.

В їх присутності губернатор підписав проклямацію Українського Дня для стейту Небраска, а юначки передали губернаторові гуцульську різьбу, як дарунок від громади. По короткій розмові, яка велася в дружньому настрої, авдієнція скінчилася.

Подібні заходи зроблено у посадника міста Омага та у місцевій телевізійній стації. Мейор міста п. Джан Розенблят радо погодився проклямувати „Український День" і сам запропонував зробити це в рямцях спеціяльної, телевізійної програми, присвяченої роковинам 22 Січня.

Програма, що тривала 20 мінут, вібулася дня 21 січня ц. р. На тлі мапи Европи була відзначена окремою барвою територія України. Над мапою тризуб, по боках американський та український прапори. Це було тло, на якому під звуки українського Національного Гимну почалася програма. Реферат про 22 Січня виголосив американець українського роду п. Княгиницький.

Опісля з'явилася делеґація УАГ в тому самому складі, що і в Линколні, і в її присутності посадник урочисто проголосив Український День для міста Омаґа і перебрав український прапор. Програму закінчено мистецьким показом двох національних танків і знову ж таки національним гимном. В дні 24 січня ц. р. посадник міста в присутності наших делеґатів передав український прапор міській раді, яка й віддала прапорові салют, а наш душпастир відчитав ту молитву, що була виголошена в Сенаті.

Про Український День були згадки в місцевій пресі та в телевізійних і радіових новинах.

УАГромада вислала листи до наших Конґресменів і Сенаторів і від 2-х одержано вже листовну відповідь.

УАГромада звернулася також до місцевої публічної бібліотеки з проханням відкрити й український відділ. Дещо книжок подарувала наша громада, дещо бібліотека сама закупила і тепер вже є в бібліотеці багато англомовних видань про Україну. Чисто український відділ в стадії організації.

Приходиться ствердити, що американська суспільність до деякої міри заінтересувалася Україною, яка до недавна була ще дуже екзотичним поняттям. Століття Омаги, посвячення новонабутої української церкви і спеціяльна публікація в англійській мові з приводу цієї події, радіова і телевізійна програма з приводу 1000-ліття Християнства в Україні а вкінці й Український День зробили своє.

Між іншим до п. Кальби звернувся заряд місцевих шкіл з проханням, щоб він в рамцях загальношкільного фестивалю, який відбудеться весною ц. р., випровадив український танок на 100 пар! Американці вже вчаться танцювати і шиють якісь стилізовані українські строї, а ми мусимо служити фаховими порадами.

Також організація „Ґірл Скавтс оф Амеріка" інформувалася, чи не можна б і їх навчити наших танків. Місцевий університет запрошував наш хор співати на відкритті шкільного року.

Поінформований.

З Відчитової Залі

Польські політичні центри та їх ставлення до української справи

Доповідь на таку тему влаштував дня 28 січня ц. р. Відділ Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України в Ню Йорку, запрошуючи на доповідача д-ра Романа Голіята.

Доповідач вийшов із заложенення, що чимало існуючих спорів між еміґраціями поневолених Москвою народів втратили і втрачатимуть в дальшому свою гостроту в міру того, як в них зростатиме почуття спільних інтересів в боротьбі проти спільного ворога. Це звертатиме їх очі більше в майбутнє, у минуле і примушуватиме шукати шляхів порозуміння і ближчої співпраці. Живемо в добі, коли на шлях такої співпраці вступають західньо-европейські народи і коли, під впливом загрози московської аґресії постають міжнародні об'єднання, в яких кожна держава резиґнує з частини своїх суверенних прав. Доповідач навів погляди Черчилла, Аденауера та Тойнбі в питанні нових форм кооперації европейських народів. З другого боку існуючі між еміґраціями територіяльні спори втрачатимуть з часом свою актуальність в результаті існуючого стану на землях їх народів. Це треба сказати зокрема про українські західні землі, сучасний етнічний характер яких робить польські претенсії на ці землі зовсім безпредметними. Якщо такий став, як сьогодні, потриває довше, — а з тим треба рахуватися — виростаюча в Польщі нова ґенерація буде розглядати Західню Україну як органічну складову частини української держави і не буде піднімати на неї жадних претенсій.

Якро однак йде про польську еміґрацію, то тільки білі круки серед неї виказують частинне принаймні зрозуміння цього природнього процесу. Доповідач дав джерельний огляд польського політичного мислення в українській справі від часу з-перед першої світової війни. Впливи ідеології Романа Дмовського, творця польської „національної демократії", що проповідував орієнтацію на російську імперію і заперечував право українського народу на незалежність, зокрема в Західній Україні, надто глибоко просякли польську політичну думку і від них, на практиці, не вільна жадна сучасна польська партія на еміґрації. Це треба сказати про всі три крила польської політичної еміґрації, отже про польський екзильний центр у Лондоні; про Тимчасову Раду Національної Єдности і про польський Демократичний Комітет Міколайчика, що до речі, востаннє розколовся. Є натомість одиниці в польському публіцистичному і мистецькому світі (Ю. Мєрошевскі, С. Лободовскі), які мають відвагу говорити правду у вічі своїм землякам і які стверджують, що в умовах боротьби за західні українські землі і за новопридбані терени Польщі на заході, поляки повинні сконцентрувати свою увагу передусім на тих останніх. Тому, на думку доповідача, треба використовувати навіть такі відокремлені виступи польських діячів і нав'язувати розмови з відповідальними польськими колами, хоч би інформативного порядку.

В дискусії розвинено тему можливостей розмов з поляками на еміґрації та їх перспектив. Треба бути свідомим, що індивідуальні виступи поляків на еміґрації не змінюють загального стану ставлення польської еміґрації до української справи. Еміґраційні поляки в більшості живуть ілюзіями про можливість загарбання Західньої України в догідних умовах. Правда, сподівання ці дуже нереальні, бо з роками іміґрація втрачає своє значення, а в самій Польщі є знищена або позбавлена всяких можливостей вияву та польська провідна верства, яка своєю духовістю нав'язувала до шляхетської Польщі і виховувалась на шовіністичних писаннях Г. Сенкевича. Тим не менше з поляками сьогодні говорити треба. Поперше нам це вигідно, бо західні області є складовою частиною існуючої української держави, отже ми є в кращій позиції, як поляки, що хочуть змінити цей стан. По друге такі розмови корисні тому, що вони переконують західній світ, що обі сторони шукають мирних шляхів порозуміння. Концентруючи всі наші сили на відтинку головного ворога ми повинні старатися ліквідувати другорядні фронти і розривати обруч ворожих нам коаліцій.

В дискусії приймали участь: д-р І. Лисяк - Рудницький, пані Литвиненко, д-р В. Калина, С. Стахів, д-р В. Савчак, д-р М. Прокоп, доц. Ю. Бобровський та інж. О. Логуш.

Г.

Шикаґо, Ілл.

„Просфора" та „Концерт коляд"

В житті кожної організації, як і в житті кожної людини, серед сірих буднів щоденного життя, трапляються хвилини радісні, святочні. І ті хвилини додають організаціям, чи то поодиноким людям більшої охоти та сил до дальшої праці, до змагу з життєвими труднощами.

Такою святочною хвилиною в житті Товариства „Самопоміч" та чоловічого хору „Сурма", була спільна „Просфора" в дні 28 січня б. р.

В гарно прибраній залі дому СУМА засіло до спільної, святвечірньої трапези понад 200 осіб.

Свято відкрила п. Юлія Назаревич, член Управи „Самопомочі", вітаючи численних гостей. По короткій промові пані Назаревич відбувся концерт коляд хору „Сурма".

Не перший це раз хор „Сурма" виступав перед шикаґівською публікою і не вперше шикаґівська публіка вітала його грімкими оплесками. На сцені, прибраній „засніженими" ялинками, на тлі мистецької декорації, хор „Сурма" в народних одягах зробив якнайкраще враження не тільки своєю появою, але і гарним виконанням низки коляд під вмілою дириґентурою п. Андрушка. Такі добре знані всім мелодії наших, старих коляд, лунали могутньо, зачаровуючи присутніх своєю красою.

По концерті Вп. о. д-р Володимир Ґавліч, парох церкви Св. От. Миколая, виголосив змістовну промову, підкреслюючи високу ціль імпрези (допомога залишенцям), як також важливість співжиття та співпраці товариств між собою, що власне мало місце на цій „Просфорі". Опісля провів молитву та поблагословив скромну вечерю.

На закінчення імпрези, при звуках гарної музики присутні бавились весело до самого ранку.

Весь дохід з імпрези призначено на залишенців.

Ю. Н.

● **У Японії** створено першу ескадрилью ракетних літаків типу американських Ф-86 „Сейбриджет". Повітряним еволюціям 8-ох літаків придивлявся генерал Мінору Ґенда, який у 1941 р. був на літаконосці „Акаґі", з якого вилетіли були японські літаки на Перл Гарбор. Один з пілотів новоствореної ескадрилі, полк. Ібусукі, пілотував колись морський бомбардувальник в атаці проти американських воєнних кораблів.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 61

М. Макарчук, Ню Йорк	$ 4	Д. Поцентилюк, Літтл Фоллс	1
В. Босий, Ню Йорк	4	О. Саноцький, Кліфтон Гтс	1
А. Кобилянський, Вудлин	4	о. прот. С. Біляк, Міннеаполіс	1
П. Протасевич, Фила.	4	Лукасєвич, Гартфорд	1
И. Штогрин, Річмонд	4	О. Клос, Фила.	1
В. Гнатів, Ектон	3	І. Мелешко, Рачестер	1
Д-р М. Завальняк, Кулен	3	І. Козиб, Сиракюз	1
В. М. Фіцалович, Ню Гейвен	2.50	Р. Сахно, Ставнтон	1
О. Городиський, Шикаґо	2	Г. Бідочка, Судборі	1
М. Кіт, Бруклин	2	З. Ярема, Плейнфілд	1
А. Кічан, Дітройт	2	С. Комерзанський, Амстердам	1
П. Плис, Трентон	2	П. Дрейд, Спрінґфілд	1
М. Шандровський, Куртіс Бей	2	М. Федчишин, Гілсайд	1
П. Ковалишин, Шонті Бей	2	С. Лужецький, Джерзі Сіті	1
П. Кубчак, Гемілтон	2	Н. Мальчевський, Блерставн	1
П. Кулинич, Бруклин	2	Е. Волошин, Джерзі Сіті	1
С. Когут, Шикаґо	2	М. Донілка, Філіпсбурґ	1
Д-р В. Когутяк, Ютика	2	Т. Павлишин, Байон	1
П. Томків, Спрінґ Гарденс	2	П. Самсьонюк, Ню Гейвен	1
О. Савчинський, Бруклин	2	П. Предзімірський, Бронкс	1
М. Грушкевич, Пасейк	2	А. Гайдук, Сиракюз	1
С. Целюх, Ст. Джосвіл	2	І. Андрейчин, Гілсайд	1
І. Волошин, Бруклин	2	И. Копистинський, Клівленд	1
І. Шопяк, Менчестер	2	Г. Прокопенко, Шикаґо	1
Н. Муцин, Балтімор	2	А. Захарків, Балтімор	1
Г. Б., Бронкс	2	А. Е. Дяків, Дітройт	1
І. Юзьків, Гаммонд	2	І. Сташевський, Ню Йорк	1
С. Вітвік, Гановер	2	Х. Склепінська, Шикаґо	1
А. Качмар, Латам	1	З. Масловський, Рачестер	1
М. Лонкевич, Рачестер	1	Д-р Т. Олесіюк, Кервіл	1
Г. Мельник, Міллвіл	1		
В. Долішний, Ню Гейвен	1		
Г. Скіба, Лонґ Айленд С.	1	Разом	$ 103.50

Люди „в зелених беретах і елястичних чоботах"

Форт Бреґґ, Північна Каролайна. — Корреспондент пресового концерну „Скріппс—Говард" Алберт Ковлґров описує в щоденнику „Ню Йорк Ворлд Телеґрам енд Сан" військові відділи в зелених беретах, які вчаться вести партизанську війну в глибокому запіллі ворога. — Кореспондент не знає числа цих відділів, бо це — державна таємниця. Кожен відділ має 15 вояків і складається з американців та втікачів з-поза залізної заслони. Всі вояки, що належать до цих відділів, мусять бути добрими парашутистами, вміти нищити, обезвладнювати і роззброювати ворога і знати зброю, якою озброєні армії різних держав. Вони „воюють" на рівнині і в горах, вчаться їздити на лещатах, пливати, маршувати по 20 миль із 45-фунтовим тягарем без харчів. Мусять вміти пливати, як жаби і користуватися різного рода човнами. Це — люди „в зелених беретах і елястичних чоботях".

Москва кокетує европейських соціялістів

Москва. — Згідно з напрямними нової совєтської закордонно-політичної тактики, виготовленими на останньому 20-му З'їзді комуністичної партії СССР у Москві, совєтська дипломатія і підлеглий їй комінформівський апарат розпочали вже кампанію за збаламучення соціялістів в різних европейських країнах та спонукання їх до співпрацювання з комуністами у своїх країнах на терені парляментів і професійних спілок. Перша й найповажніша атака поведена на французьких соціялістів. Використано для цієї цілі відвідини в Москві колишнього президента Франції Оріоля, члена соціялістичної партії. Його прийнято з великою сердечністю і в усіх промовах на його честь підкреслювано потребу „співіснування" на базі „зревідованої" комуністичної „лінії", що перемога комунізму може прийти мирним шляхом, без війни і революції. В цьому місяці прибуде до Москви ціла делеґація французьких соціялістів і тоді напевне залицяння совєтських комуністів приймуть ще яскравіші і настирливі форми. Те саме стосується данських соціялістів. До Москви прибув на 10-денні відвідини данський прем'єр, соціяліст Гансен, що його приймають теж з великою парадою. Весь цей рух, роблений з очевидною ціллю розбити й розложити демократичний табір в західній Европі та скріпити „невтралістичні тенденції", викликує поважне занепокоєння з уваги на відому політичну хиткість західньо-европейських соціялістичних партій у відношенні до комуни.

Американський Леґіон домагається підвищеної пенсії для ветеранів

Вашинґтон. — Крайовий командант Американського Леґіону Дж. Аддінґтон Ваґнер домагається пенсії в сумі 105 долярів місячно для військових ветеранів, що мають понад 65 років. Американський Леґіон домагається, щоб закон про ветеранів вважав кожного ветерана, який скінчив 65 років, за цілком непрацездатного інваліда. Ці домагання запропонував крайовий командант Комісії для справ ветеранів у Палаті Репрезентантів. „Ми бажаємо — сказав Ваґнер, — щоб законно було стверджено, що ветерани першої і другої світових воєн мають право на повну пенсію, яку дістають інваліди". Нарід не сміє забувати тих, які йому служили під час війни. Коли б цей законопроєкт прийняв Конґрес, то федеральні видатки на ветеранів збільшилися б річно на 528,154,000 долярів, а в найближчих чотирьох роках зросли б на 12 відсотків. У 2,000-му році вони становили б 77,000,000,000 долярів.

Можливість кризи в АФП-КІО внаслідок об'єднання спілки шоферів із міжнародними вантажниками

Ню Йорк, Н. Й. — В об'єднаній робітничій організації Американська Федерація Праці — Конґрес Індустрійних Організацій виникла криза внаслідок того, що Спілка Шоферів, яка об'єднує 1,300,000 членів, об'єдналася зі спілкою Міжнародних Вантажників, даючи їй 400,000 долярів на покриття довгів. Спілка Міжнародних Вантажників не належить ані до АФП, ані до КІО, бо її позбавили членства за недозволені фінансові трансакції. Спілка Шоферів належить до АФП—КІО, і тепер головна управа цієї 15,000,000 робітничої організації думає про те, як зареаґувати на союз Спілки Шоферів із Міжнародними Вантажниками.

Панама визнала Перона політичним втікачем

Панама. — Уряд Панами уділив колишньому арґентинському президентові Хуанові Д. Перонові права азилю, як політичному втікачеві. Прибув до Панами Перон і перебував тут досі, як турист, за тимчасовим дозволом панамського уряду. Тепер він звернувся до уряду з проханням дати йому дозвіл на постійне перебування. Але право азилю дане йому, як політичному втікачеві, може бути анульоване кожної хвилини, бо згідно з панамськими законами, уряд може скасувати виданий дозвіл, якщо не існуватимуть далі умови, вимагані для дійсного дозволу. Дозвіл на постійне перебування може бути теж відкликаний, якщо будуть виявлені факти, що даний політичний втікач був спричинником якогось злочину.

СТАТИСТИКА ЛАЗАРЯ КАҐАНОВИЧА

Званий колись „сталінським залізним наркомом" Лазар Каґанович у своїй довжелезній промові на з'їзді компартії СССР згадав з особливим респектом: Леніна - 28 разів, Карла Маркса — 7 разів, Хрущова — 5 разів, Енґельса — 2 і Булґаніна — 1. Імени свого вождя, опікуна і вчителя не згадав він ані разу. Отака статистика сталінських учнів, які перейшли сталінську політичну школу!

● **У Мишиґен Ситі,** Індіяна, ще двоє школярів захворіли на дифтерію. Шкільна влада видала зарядження зльокалізувати ширення цієї недуги, на яку в цьому районі хворіло вже 23 дітей.

● **Департамент рільництва** передбачає цього року рекордовий збір пшениці — два більйони бушлів. Минулого року випродукувано в цій країні 1,964,000,000 бушлів пшениці.

ІСТОРИЧНА ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА АЙЗЕНГАВЕРА

311 кореспондентів і представників пресових агенцій взяли участь у пресовій конференції в середу, дня 29-го лютого ц. р., на якій президент Айзенгавер повідомив Америку і світ, про своє рішення кандидувати знову на Президента ЗДА

Зі Спорту

„ГРЕКИ ГРАЛИ — УСК ВИГРАВ!"

Грецький СК — УСК Ню Йорк 2:3 (1:1).

УСК: Ю. Цьолко — М. Шміґель, Р. Підгорецький — В. Коваль, В. Сераїт, О. Наливайко — Є. Голюка, Р. Павлюк, (З. Шпон), І. Маланчук, Є. Аридт, Г. Гивель.

Ворота для УСК-у здобули: 1:1 О. Наливайко, 2:2 Є. Аридт, 3:2 І. Маланчук. Суддя Руке — добрий. Глядачів 1000.

Неділя, 26 лютого ц. р. — Десь на початку другої половини, коли греки провадили 2:1 і немилосердно стиснули УСК в його половину, один із наших симпатиків завважив: „Вони на милю скоріші від наших". В цьому реченні іскриться головна причина того, що часом УСК виглядав, як група хлопців, які перший раз вибігли на пасовисько грати футбол. Оспіваний УСК (включаючи до його „спіцців" й автора цих рядків), перешкоджений своєю мулячою повільністю і „чорним днем" задів, абсолютно не міг знайти рецепти для греків, які справді вже пройшли кризу і грають цікаво футбол.

Перебіг гри: Греки грали — УСК виграв. Перша половина майже рівнорядна. Обидві сторони не використали „масн" шансів. По боці УСК-у, Аридт два рази не використав найближчої віддалі. Друга половина — абсолютне панування греків, мережане розпучливими проривами нападу усківців. 15 хвилин до кінця стан 2:1 для греків. Стара контузія Веля Павлюка змушує його зійти з площі. Безнадійність на обличчях симпатиків УСК-у кріпшає. Входить З. Шпон. Геньо Голюка йде на середину нападу. Це помагає. (Чому не зроблено цієї зміни скоріше?). Напади на ворота противника стають частішими і більш небезпечними. Вільний до греків. Аридт „всаджує" бомбу з 20 метрів. Відживається надія. 5 хвилин до кінця. Заграння нападу УСК-у. Маланчук кричить до Шпона: „Тут!" М'яч і „Чайка" 20 метрів від воріт! Ракета! 3:2 для УСК-у!!! Біля нас проходить відомий наш спортовий діяч дир. Степан Конашевич: „Греки грали — УСК виграв". „Можемо додати: сильніше бажання допомогло виграти. За це слава усківцям.

З УСК-у вирізнилися: Юрій Цьолко на воротах і Геньо Голюка в нападі. Всі три ґолі були як з книжки. Дивно тільки, чому не виставлено швидкого Юрія „Кока" Колодія?

Вершок табелі Ліґи Нім. - Американського Футбольного Союзу з неділі 26-го лютого

1. Готіке	21	19	1	1	104:21	39:3
2. УСК Ню Йорк	**21**	**17**	**1**	**3**	**80:27**	**35:7**
3. Швабен	20	16	2	2	79:24	34:6
4. Грецький СК	21	14	2	5	75:36	30:12

Грецький СК II — УСК ІБ Ню Йорк 0:1 (0:1).

УСК ІБ: О. Рішітник — І. Макогін, Д. Стек — Я. Сосяк, І. Гаврилюк, Я. Підгорецький, І. Зам'ятий, С. Біґун, Я. Василькевич, М. Коритовський, З. Крамарчук „Бомба". Сливка Василькевича вистачило, щоб УСК ІБ вийшов переможцем цих цікавих, гарних змагань (ці резерви грають футбол!). На особливе вирізнення заслуговує Я. Василькевич в нападі, Я. Підгорецький на помочі, Д. Стек на обороні і О. „Драйвер" Решітник на воротах.

Програма на неділю, 4 березня

Година 1.15 — УСК ІБ — ДСК Бруклин „Б".

Година 3.00 — УСК — Чехи
Змагання відбудуться на Ню Фармерс Овалі ч. 2.

Роман Лисняк.

ДВІ ПЕРЕМОГИ — УСК СІЧ ЕЛИЗАБЕТ

Січ — Скавтс Амерікенс 7:3 (3:1)

Елизабет, 19. II. 1956. — Відплатні змагання Січі проти Скавтс Амерікенс. (Перші 2:1 для Січі) принесли високу перемогу українській команді на грищі Воріненко Парк рахунком 7:3. Ворота впали зі стрілів: Вітюк 2, Джімі 2, Нагірний 1, Маркусь 1, Понось 1.

Січ — Ентре Ню 6:1 (3:1)

Керні, 26. II. 1956. — Січ могла двоцифреним результатом перемогти французів Ентре Ню, як було в першому матчі осінню 11:0. Тим разом Січ добула тільки 6:1 воріт і цілі змагання сильно натискала слабого противника. Ворота добули: Вітюк 2, Джімі 2, Маркусь 1, Ляцко 1.

Склад УСК Січ Елизабет — Білканич, Гевко, Голюка II, Панкевич, Маркусь, Ляцко, Клоків, Нагірний, Вітюк, Джімі, Голюка III, Понось. Митрофенюк II, Стромецький II, Коваль.

Вітюк, Панкевич — у збірній стейту!

Нюарк, 22. II. 1956. — У день Вашинґтона футболісти стейту Ню Джерзі зміряли свої сили з професіоналами Ліґи АСЛ, яку репрезентував клюб Портуґіс Амерікенс, Нюарк. В складі Збірної стейту Ню Джерзі виступали два українці — з клюбу УСК Січ Елизабет: Вітюк і Панкевич. Збірна аматорів вела 2:0, зустріч скінчилась перемогою професіоналів 4:5.

Вислідн УСК Січ Елизабет

В сезоні 1955/56 УСК Січ відбула 12 змагань за першенство, з яких виграла 7, ремісувала 2, програла 4. Команда займає 3-те місце І. Дивізії Стейту Ню Джерзі — маючи 16:10 точок і 43:28 відношення воріт. Подаємо для перегляду вислідн: Ентре Ню 11:0, Скавтс Амерікенс 2:1, Патерзон Доверс 4:2, Райс ФЦ 2:5, Марітімо ФЦ 0:4, Костек 1:1, Ютг Італіенс 4:3, Ґунґеріенс Ню Бронсвік 0:3, Айріш Амерікенс 3:1, Гіспано Скаля 1:2, Патерзон Доверс 2:2. За чашу стейту УСК Січ виелімінувала б. чемпіона Н. Ліґи — Патерзон Доверс 4:0 (!) і виграла товариську гру — проти Гіспано Скаля — 2:0.

Стрільцями воріт для УСК Січ були: Вітюк 15, Джімі 10, Голюка III — 9, Маркусь 4, Понось 4, Ляцко 2, Федишин, Білканич, Нагірний, В. Сохан, Завадівський по 1.

Богдан Прудиус.

ВСЯЧИНА

ДІСТАВ 7,500 ДОЛЯРІВ ЗА ЗНИЩЕНІ ГВОЗДИКИ

Власник теплиці в Ґарвуді під Елизабетом, Н. Дж., заскаржив металеву фірму за те, що своїм смородом і газом знищила йому 30,000 гвоздиків. Він домагався відшкодування в сумі 30,000 долярів, але, поки прийшло до судової розправи, заскаржена фірма „Спрей Драйінґ Сервіс" погодилася заплатити по три доляри за тузін знищених гвоздиків, і дала пошкодованому 7,500 долярів. Промислова фірма обіцяла, що введе такі інсталяції, які не дозволять на дальше нищення квітів у теплиці.

Д-Р ВАЙТ ПРО РІШЕННЯ АЙЗЕНГАВЕРА

Спеціяліст від серцевих недуг д-р Пол Додлі Вайт із Бостону заявив журналістці пані Френсіс Бирнс в справі рішення Айзенгавера ще раз кандидувати таке: „Це його власне (Айзенгаверове) рішення. Очевидно, ніхто нікому не може заґарантувати добре здоров'я. Не можна цього зробити ні старій ні молодій людині. Але, на мою думку, стан здоров'я Айзенгавера дуже добрий".

СТІВЕНСОН НЕ МІГ ТАНЦЮВАТИ В НЮ ЙОРКУ

Демократичний кандидат на президента Адлей Стівенсон був три дні в Ню Йорку і одного вечора пішов до готелю „Ргер", де присівся до одного столика в танцювальній залі, де сиділи його знайомі. Ніхто його не завважав, але коли він почав танцювати, присутні так щиро його оплескували, що він залишив танець після однієї румби.

МОЛОКО ЗАБЕЗПЕЧУВАТИМЕ ПРОТИ ПОЛІО, ТУБЕРКУЛЬОЗИ І ІНШИХ НЕДУГ

Науковці з Міннесотського університету д-ри Вільям Е. Пітерсен і Беррі Кембелл заявили, що під час десятирічних студій вони ствердили, що корова — це великий продуцент тілець, які поборюють всякі недуги. Ці протитільця находяться в молочній протеїні, і їх споживає людина, п'ючи молоко. Коли б защепити корову вакциною проти поліо чи туберкульози, то в молоці корови були б протиполіові чи протитуберкульозні тільця, які імунізували б людину проти тих недуг. Ці лікарі твердять, що прийде час, коли люди питимуть щодня кварту імунізованого молока і будуть забезпечені проти тих недуг, проти яких була защеплена корова. Це молоко може бути пастеризоване або спорошковане і воно не втратить своєї вартости. Покищо ведуться досліди над цим „вакциновим" молоком.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КЛІВЛЕНД, О. — Б-во св. Василія Великого Відд. 364, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудутся в неділю, 11-го березня, о год. 2-ій попол., в УНДомі, 3161 East 83 St. Довгуючих членів просимо вирівняти свої вкладки, як також просимо привести нових кандидатів в члени УНСоюзу. — Гр. Кукіз, предс.; В. Врездун, кас.; И. Стойка, рек. секр.; В. Владика, фін. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Запорозька Січ Відд. 75 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го березня, о 1-ій год. попол в УНДомі, 4655 Мартін. Проситься всіх членів прийти на збори бо є важні справи до полагодження. — Р. Вазик, прд.; В. Зубар, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Б-во св. І. Хрестителя Відд. 230 повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 11-го березня, о годині 2:30 попол., в своїй залі 914 Франклін Евню. Проситься всіх членів прийти на означений час бо маємо багато справ до полагодження. — М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас.; І. Павловський, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Б-во св. о. Николая Відд. 369 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го березня, о год. 4-ій попол. в церковній залі. Проситься членів прибути на збори і вирішити місячні вкладки. — Уряд.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Відд. 292 подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го березня, о год. 1:30 попол., в УНДомі при Мішіґен і Мартин вул. Просимо членів про численну участь в цих зборах, бо маємо важні справи до полагодження. — А. Повшок, предс.; П. Федик, фін. секр.; М. Ціко, кас.; Д. Дубрівний, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во ім. І. Франка Відд. 146 повідомляє, що слідуючі збори відбудуться в неділю, 11-го березня о год. 1-ій попол., в залі Укр. Амер. Сентер, 2961 Carpenter St. Заля зарентована на цілий рік. Збори відбуватимуться: квітень 15-го, Май 13-го, Червень 10-го, Липень 15-го, Серпень 12-го, Вересень 9-го, Жовтень 14-го, Листопад 11-го, Грудень 9-го. Якщо б зайшла якась зміна то зараз повідомимо членів. Кожний знає коли будуть збори і коли має платити, головно ті, що платять річно або півврічно. Повідомляється, що на 1956 рік управа та сама: М. Полевчак, предс.; І. Підперигора, заст.; Д. Ферлей, рек. секр.; Т. Солодкий, кас. Кампанія за новими членами продовжається далі. Хто має знайомих прошу привести на збори.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Т-во „Український Народний Дім", Відд. 316, повідомляє, що місячні збори відбудуться в четвер, 8-го березня, о год. 8-ій вечором з таким порядком нарад: відчитання протоколу з попередніх зборів, фінансовий звіт за місяць лютий, звіт опікунів хорих, дискусія, нові справи, внески і запити. Просимо членів приходити на збори і платити свої вкладки на час. — Уряд Т-ва.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 349 відбудуться в неділю, 11-го березня, о год. 2-ій попол., в домі Лісного. — І. Шеґера, предс.; В. Ясіновський, кас.; М. Лісний, секр.

ФОРТ ВІЛЬЯМ, ОНТ. — Річні збори 441 Відділу відбудуться в неділю, 11-го березня в У. Н. Федер. залі 704 McKenzie St., о год. 2-ій попол. Присутність всіх побажана. — П. Голошевський, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во ім. І. Франка Відд. 334 повідомляє, що на річних зборах вибрано нову управу: Н. Задирецький, предс.; С. Морозович, фін. секр. кас.; Гр. Демкович, заст. предс. і рек. секр.; контроля: Ю. Коцішевський, В. Репужинський, В. Жук; опіку хорих має уряд; делеґати до Злуч. Орг.: Н. Задирецький і В. Жук. Подається до відома, що слідучі місячні збори відбудуться в неділю, 11-го березня, о 1-ій год. попол., в Нар. Домі.

ГЕФФОРД, САСК. — Річні збори Відділу 502 відбулися 22. січня 1956 р. Після зборів вибрано нову управу: О. Сокіл, предс.; д-р Н. Ковальський, заст.; М. Голота, секр.; В. Давидюк, заст.; І. Герман, кас.; контрольна комісія: Т. Войтович, П. Цьопа, Ф. Кузик: комітет хворих: О. Сокіл, С. Шилюк. При кінці зборів присутні члени обіцяли доложити старань, щоб придбати нових членів.

● **Голова „Мотор Вгіл Корп."** М. Ф. Котес заявив у Сан Франсіско, що незабаром американські родини матимуть по три авта. Діти — сказав він — підростають і потребуватимуть авт, щоб їздити до праці або школи.

Посмертні Згадки

МАРІЯ СЕРБИН, довголітня членка Відд. 107 УНСоюзу в Геммонд, Індіяна, упокоїлася 14-го лютого 1956 р. Покійна походила зі села Воля Постолівська, повіт Сянік, Зах. Україна. Полишила мужа Івана, 5 синів і 3 дочки, 10 внуків і 3 правнуки. Похорон відбувся при участи Родини, Членів і Приятелів з церкви св. о. Николая на цвинтар св. о. Николая. — В. Її П.!

І. Матейчук, секр.

ІВАН КАЧУРЯК, довголітній член Б-ва св. Миколая, Відд. 38 УНСоюзу в Обурн, Н. Й., упокоївся в Бозі дня 27-го лютого 1956 р. в 72 році життя. Походив з села Поляна, повіт Сянік, Галичина. Оставив у смутку жену Марію, трьох синів, дві доні і 13 внуків. — В. Й. П.!

ТЕКЛЯ НЕПИК, членка Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 42 У. Н. Союзу в Пассейк, Н. Дж., померла 25-го лютого 1956 р. проживши 67 років. Родилася в селі Томашівці, пов. Калуш, Зах. Україна. До Союзу вступила в 1923 р. Полишила у великім смутку дочку Анну і сина Івана, 5 внуків та брата у Рідному Краю. Похорон відбувся 27-го лютого з похор. заведення до Правсл. Церкви св. Вознесення, а відтак на цвинтар East Ridgelawn Cemetery. — В. Її П.!

П. Головчак, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10 ¢ за виготовлення нової адресової кліші, а члени УНС ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

ТАРЗАН, ч. 3627. Скаче по револьвер.

"TWO!" SHOUTED THE AIDE. THE APE-MAN BENT TO PICK UP HIS BOW AND ARROW, BUT--
TENSION GRIPPED THE CROWD. TARZAN'S FRIENDS LISTENED ANXIOUSLY FOR THE NEXT SIGNAL.
WHEN THE TREACHEROUS LAZAR GRIPPED HIS REVOLVER, HE FIRED AT ONCE--NOT AWAITING THE SIGNAL!
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Напруження заохотило юрбу. Тарзанові приятелі тривожно очікували другого знаку.

—Два! — гукнув помічник. Мавполюдина схилилася, щоб підняти лук і стрілу, але...

Зрадливий Лазар, вхопивши револьвер, зразу ж таки вистрелив... не чекаючи на сигнал!